

I. WPROWADZENIE	2
a. Historia	2
b. Zasięg terytorialny	2
c. Cele	3
d. Struktury, siedziba	3
e. Program i priorytety	5
II. FUNDUSZ MAŁYCH PROJEKTÓW EUROREGIONALNYCH.....	7
A. Podstawa prawna	8
B. Harmonogram działań	9
a. Runda 1	10
-/ Ocena formalna	11
-/ Ocena merytoryczna.....	11
b. Runda 2	13
-/ Ocena formalna i merytoryczna.....	14
c. Runda 3.....	15
-/ ocena formalna i merytoryczna	15
C. Realizacja	16
D. Zestawienia	18
-/ Ocena.....	18
-/ Beneficjanci	18
-/ Sektory	21
-/ Partnerzy	21
Spis tablic.....	23

I. WPROWADZENIE

Informacja nt. Euroregionu Bałtyk

a. Historia

Prace nad utworzeniem Euroregionu Bałtyk rozpoczęły się z inicjatywy władz miasta Elbląga zaproszeniem do Malborka na konferencję w dn. 28.02 – 1.03 1997 r. poświęconą możliwościom utworzenia struktury transgranicznej w regionie południowo-wschodniego Bałtyku. W konferencji wzięli udział przedstawiciele 4 województw północnej Polski, obwodu Kaliningradzkiego, Liepai z Łotwy i Blekinge ze Szwecji. Uczestnicy spotkania uznali, że nadszedł czas aby myśleć o podniesieniu prowadzonej współpracy (zwykle dwustronnej) transgranicznej na wyższy poziom. Członkowie powołanego na konferencji Komitetu Organizacyjnego zdawali sobie sprawę z wielu trudności, które należy przełamać na drodze do podpisania finalnego dokumentu – umowy o utworzeniu euroregionu, mieli także świadomość, że samo podpisanie umowy – to tylko początek nowego etapu, etapu 6-stronnej współpracy, o którym niewiele mogliśmy powiedzieć. Prace organizacyjne trwały rok. Umowę o utworzeniu Euroregionu Bałtyk podpisano 22 lutego 1998 r. w Malborku. Podpisywali ją przedstawiciele Stowarzyszenia Gmin RP Euroregion Bałtyk, wojewodowie oraz przewodniczący sejmików samorządowych województw elbląskiego, gdańskiego, olsztyńskiego i słupskiego, przedstawiciele Związku Municypalitetów Obwodu Kaliningradzkiego FR, województw południowej Szwecji (Kalmaru, Kronoberg oraz Blekinge), miasta i regionu Liepaja (z Łotwy), hrabstwa Bornholm (Dania) oraz ujezdu Klajpedzkiego (Litwa).

b. Zasięg terytorialny

Po reformie administracyjnej w Polsce w 1999 r. zmienił się nieznacznie zasięg terytorialny. W Euroregionie Bałtyk funkcjonują dwa województwa – Pomorskie oraz Warmińsko-Mazurskie. Niewielka gmina – Postomino, z uwagi iż znalazła się po reformie w województwie Zachodnio-Pomorskim zrezygnowała z członkostwa w Euroregionie Bałtyk i przystąpiła do Euroregionu Pomerania. W 2002 r. w marcu Strona Łotewska rozszerzyła swój zasięg terytorialny. Do tego czasu członkiem Euroregionu były tylko miasto i region Liepaja (150 tys. mieszkańców i 60,4 km² powierzchni). Od marca 2002 w skład Strony Łotewskiej wchodzi duży region

„Kurlandzki” (Liepaja, Ventspils, Kuldīga i regiony Talsu, Saldus i Liepajski)*. Obecnie w skład Euroregionu Bałtyk wchodzi regiony z 6 krajów: Polski (woj. Warmińsko-Mazurskie i Pomorskie), Federacji Rosyjskiej (Obwód Kaliningradzki), Litwy (region Kłajpedzki), Łotwy (region Kurlandzki), Szwecji (Kronoberg, Kalmar i Blekinge) oraz Danii (hrabstwo Bornholm). Ogólna powierzchnia Euroregionu – 236 934 km², a zamieszkuje ją 5 942 070 osób. Dokładniejsze dane statystyczne zawiera **tablica Nr 1**.

c. Cele

Zgodnie z założeniami współpraca transgraniczna realizowana w ramach Euroregionu powinna prowadzić do „poprawy warunków życia ludności zamieszkującej teren działania Stowarzyszenia”. Cele Statutowe powinny być realizowane poprzez intensyfikację rozwoju gospodarczego (przemysł, rolnictwo, transport, komunikacja), planowanie zagospodarowania przestrzennego, ochronę środowiska naturalnego, działalność komunalną, rozwój kultury i ochronę środowiska kulturalnego, rozwój infrastruktury przejść granicznych, tworzenie korzystnych warunków do współpracy w zakresie nauki, oświaty, turystyki, ochrony zdrowia, opieki społecznej, nauki języka sąsiada, rozwoju mediów.

W dokumentach założycielskich Euroregionu (Umowa oraz Statut) mówi się, że organizacja ta jest powoływana w celu m.in. ułatwienia pracy nad wspólnymi projektami i realizacji ich przy wykorzystaniu istniejących w naszym regionie inicjatyw Unii Europejskiej. Bardziej szczegółowo omawia dziedziny współpracy statut Stowarzyszenia Gmin RP Euroregion Bałtyk, organizacji umożliwiającej członkostwo w Euroregionie gminom z województw Pomorskiego oraz Warmińsko-Mazurskiego - podmiotów Strony Polskiej w Euroregionie.

d. Struktury, siedziba

Struktura organizacyjna Euroregionu Bałtyk jest podobna do tych funkcjonujących w innych euroregionach. Na poziomie międzynarodowym najwyższym organem jest Rada Euroregionu. W jej skład może wejść po 8 osób reprezentujących każdą ze Stron. Maksymalnie Rada może liczyć 48 członków.

---

* oficjalna nazwa regionu: Baltic Coastal Zone Planning Region, spotyka się również nazwę: Courland Planning Region

Obecnie ze Strony Polskiej do Rady weszło 8 osób, ze Strony Rosyjskiej – 8 osób, ze Strony Szwedzkiej – 8 osób, ze Strony Litewskiej – 5 osób; ze Strony Łotewskiej – 3 osoby, ze strony Duńskiej – 1 osoba. Razem – 33 osoby. Między posiedzeniami Rady działalnością Euroregionu kieruje Prezydium, w skład którego wchodzi 6 osób, po jednym przedstawicielu każdej ze Stron. Pracami Rady oraz Prezydium kieruje Prezydent, który jest wybierany na roczną kadencję. Pierwszym Prezydentem był przedstawiciel Strony Polskiej (luty 1998-luty 1999), drugim - Strony Litewskiej (luty 1999-luty 2000), następnie – przedstawiciel Strony Rosyjskiej (luty 2000 – luty 2001), Strony Szwedzkiej (luty 2001 – marzec 2002). Obecnie Prezydentem Euroregionu Bałtyk jest przedstawiciel Strony Łotewskiej, a Wiceprezydentem – przedstawiciel Strony Duńskiej, który w następnym roku przejmie funkcję Prezydenta. Euroregion działa poprzez Grupy Robocze. Na poziomie międzynarodowym istnieją stałe Grupy: ds. 1/ ochrony środowiska i ekologii, 2/ planowania przestrzennego i rozwoju gospodarczego, 3/ spraw społecznych oraz 4/ transportu. Obecnie pracuje dodatkowo specjalna grupa ds. opracowania projektu w ramach programu Interreg IIIB – Seagull DevERB. Strukturę administracyjną Euroregionu stanowią sekretariaty narodowe działające w sieci. Sekretariat kraju sprawującego prezydenturę przejmuje na siebie rolę koordynatora i wykonuje obowiązki Międzynarodowego Sekretariatu Euroregionu Bałtyk.

Tablica Nr 2 przedstawia graficznie strukturę Euroregionu Bałtyk.

Każda ze Stron wchodzących w skład Euroregionu samodzielnie decyduje o wewnętrznej strukturze i zasadach pracy. Strona Polska to 5 podmiotów (**tablica Nr 3**). Są to: Stowarzyszenie Gmin RP Euroregionu Bałtyk, Wojewodowie Pomorski i Warmińsko-Mazurski oraz Marszałkowie Pomorski i Warmińsko-Mazurski. Bardzo ważnym elementem jest Stowarzyszenie Gmin RP Euroregion Bałtyk zrzeszające gminy z terenu tych dwóch województw, które wyraziły wolę i chcą realizować współpracę międzynarodową w ramach Euroregionu Bałtyk. Zostało ono założone przez 17 gmin z terenu byłych województw elbląskiego, gdańskiego, olsztyńskiego i słupskiego. Organizacja została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w Elblągu 22 grudnia 1997 r., I Walne Zebranie odbyło się 17 stycznia 1998 r. Dziś do Stowarzyszenia należy 85 gmin miejskich i wiejskich z terenu województw Pomorskiego i Warmińsko-Mazurskiego, w tym wszystkie większe miasta - Gdańsk, Gdynia, Elbląg, Słupsk, Olsztyn, Sopot, Starogard Gd., Szczytno, Malbork i in. Struktura organizacyjna jest typowa, najwyższym organem jest Walne Zebranie

Członków (do grudnia 2001 r. odbyło się 8 Walnych Zebrań), aktywnie działa Zarząd w skład którego wchodzi 9 osób. Dla obsługi administracyjnej, finansowej i informacyjnej Stowarzyszenia został powołany Sekretariat, w którym zatrudnione są cztery osoby. Sekretariat Stowarzyszenia obsługuje jednocześnie Stronę Polską oraz w przypadku sprawowania przez polskiego przedstawiciela funkcji Prezydenta Euroregionu – pełni funkcje Międzynarodowego Sekretariatu Euroregionu Bałtyk. W Stowarzyszeniu działają stałe Grupy Robocze – ds. 1/ turystyki, 2/ spraw społecznych, 3/ ochrony środowiska, 4/ transportu i 5/ planowania przestrzennego. Przedstawiciele tych Grup uczestniczą w pracach Grup Roboczych Euroregionu (międzynarodowych). To pozwala na zapewnienie w miarę możliwości dobrego przepływu informacji. Siedzibą Stowarzyszenia jest Elbląg, zajmujemy pomieszczenia na Starym Mieście w jednej z niedawno odbudowanych mieszczkańskich kamienic przy ul. Św. Ducha 3 /4. *(zdjęcie siedziby oraz pracowników Sekretariatu)*

e. Program i priorytety

W pierwszym okresie działalności jednym z najważniejszych zadań, które stało przed nami było jak najszybsze zbudowanie sieci wielostronnie współpracujących ze sobą osób, organizacji, instytucji. W pierwszym roku działalności należało „zidentyfikować” już istniejące kontakty w naszym regionie (głównie dwustronne), nawiązać jak najściślejszą współpracę między ludźmi, odpowiedzialnymi za współpracę euroregionalną na różnych szczeblach.

Nie było to łatwe zadanie, ze względu na istniejące uprzedzenia, stereotypy, bariery językowe i finansowe. Aby tworzyć wspólne programy należy dobrze poznać silne i słabe strony swoich partnerów, ich potrzeby i możliwości. Przede wszystkim musi zostać zbudowane wzajemne zaufanie, na co potrzeba czasu i cierpliwości.

W roku 2001 weszliśmy w nową fazę współpracy. Stwierdzono, iż istnieje konieczność wypracowania długofalowej strategii rozwoju całego Euroregionu Bałtyk, strategii, która będzie opierać się na już istniejących w większości krajów – regionalnych strategiach. Prace rozpoczęły się od posiedzenia Rady Euroregionu Bałtyk w Kalmarze (1 lutego 2001 r.), wtedy podjęto decyzję o utworzeniu grupy roboczej ds. opracowania wniosku do programu Interreg IIIB dotyczącego wizji i

strategii rozwoju całego Euroregionu Bałtyk. Strona Polska rozpoczęła działania związane z opracowaniem polskiego komponentu tego projektu. Dzięki uzyskanemu wsparciu finansowemu z UE – Fundusz Małych Projektów prace mogły zakończyć się w październiku 2001 r. , Zarząd Stowarzyszenia przyjął ostateczną wersję dokumentu pt. „Strategia rozwoju Euroregionu Bałtyk – polski komponent”*. Dokument ten zawiera priorytety strony polskiej Euroregionu sformułowane w oparciu o strategię Pomorza oraz Warmii i Mazur. Dokument ten ma „praktyczny” charakter (aplikacyjny), nie jest dokumentem długofalowym, nie posiada cech wizji rozwoju gdyż te zadania przejmie na siebie dokument opracowany w ramach projektu „Seagull DevERB”.

Transgraniczne priorytety rozwoju polskiej części Euroregionu zostały wybrane na podstawie oceny sytuacji społeczno-gospodarczej oraz spójności przestrzennej. Wpisują się one w generalny cel działania, który określają dokumenty założycielskie Stowarzyszenia, tj. „Wykorzystanie współpracy transgranicznej do realizacji przedsięwzięć poprawiających jakość życia społeczności lokalnych, kwalifikacje na rynku pracy, poziom rozwoju gospodarczego oraz stan środowiska naturalnego województw współtworzących Euroregion Bałtyk”. Długofalowym efektem tego działania jest osiągnięcie przez polską część Euroregionu Bałtyk pozycji konkurencyjnej odpowiadającej jej potencjałowi, co generalnie łączy się z celem generalnym Programu Phare CBC Polska - Region Morza Bałtyckiego, który pomaga przewyższać problemy wynikające z izolacji obszarów przygranicznych w gospodarce krajowej (w memorandum Finansowym mówi się o wspieraniu działań mających na celu lokalny i regionalny rozwój społeczno-gospodarczy, działań edukacyjnych na rzecz instytucji i osób fizycznych zaangażowanych w rozwój lokalny lub regionalny itd.)

Wybór priorytetów dostosowany jest do realnych możliwości oddziaływania wszelkich przedsięwzięć podejmowanych w ramach współpracy transgranicznej na tendencje rozwojowe naszych regionów członkowskich. Niemalą rolę odegrały również uwarunkowania zewnętrzne wynikające z przebiegu akcesji i integracji z UE.

Określono 5 strategicznych kierunków (priorytetów), które będą stanowić jedną z podstaw do budowy długofalowej strategii rozwoju dla Euroregionu Bałtyk. Są to:

---

* tekst Strategii w jęz. Polskim dostępny jest na stronie internetowej Stowarzyszenia: www.eurobalt.org.pl oraz w Biurze (wydawnictwo) oraz wersja angielska (tylko na nośniku elektronicznym)

Priorytet Nr 1: Rozwój kontaktów międzyludzkich budujących demokrację lokalną. Nadrzędność tego priorytetu wynika ze znaczenia bezpośrednich kontaktów międzyludzkich w budowaniu trwałej sieci współpracy w regionie transgranicznym. Dzięki tym kontaktom uruchamiane są przepływy idei i informacji, które są podstawą wspólnych przedsięwzięć w sferze przedsięwzięć gospodarczych i społecznych.

Priorytet Nr 2: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej

Priorytet Nr 3 : Rozwój turystyki,

Priorytet Nr 4: Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego

Priorytet Nr 5: Poprawa bezpieczeństwa i przeciwdziałanie patologiom społecznym.

Realizacja celów i priorytetów rozwoju polskiej części Euroregionu Bałtyk jest uwarunkowana istniejącym stanem organizacyjno-prawnym w sferze polityki regionalnej państwa, stanem kompetencji i zdolności wykonawczych samorządu lokalnego i regionalnego , jak również możliwościami finansowymi polskich organizacji i instytucji w ramach dostępnych środków własnych oraz uruchomionych funduszy (krajowych i zagranicznych), w tym funduszy Unii Europejskiej, m.in. w ramach Programu Phare CBC.

II. FUNDUSZ MAŁYCH PROJEKTÓW EUROREGIONALNYCH

Dzięki Unii Europejskiej i wyodrębnionej specjalnej linii „Małych Projektów” otrzymaliśmy bardzo dobre narzędzie wspierające realizację celów i priorytetów polskiej części Euroregionu Bałtyk. Po raz pierwszy otrzymaliśmy możliwość zarządzania Funduszem Małych Projektów na przełomie lat 1998-1999 r. Powierzono nam zadania związane z wdrożeniem programu FMP w ramach Krajowego Programu Operacyjnego Phare 1997 – Zintegrowany Program dla Polskiej Granicy Wschodniej. Dostępna pula środków wynosiła wtedy 120 tys. EUR. W ramach realizacji tej transzy wpłynęło 30 projektów, zrealizowano 21. Również w 1999 r. otrzymaliśmy wsparcie finansowe z programu Phare: Program Współpracy Przygranicznej w Regionie Morza Bałtyckiego 1996 – 19 841 EUR i Program Współpracy Przygranicznej w Regionie Morza Bałtyckiego 1997 – 63 tys. EUR. W ramach programów Bałtyckich zrealizowano 3 projekty : I Międzynarodowe Targi Euroregionu Bałtyk, symposium „Produkt markowy w turystyce oraz By Balticum Millenium (obóz harcerski we Fromborku).

A. Podstawa prawna

Fundusz Małych Projektów w ramach programu Współpracy Przygranicznej Phare w Region Morza Bałtyckiego – edycja 1999 był realizowany w oparciu o :

*/ Memorandum Finansowe w sprawie realizacji programu PL 9917 (podpisane 31 grudnia 1999 r.)

*/ Porozumienie o realizacji Programu Współpracy Przygranicznej Phare zawarte pomiędzy rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Unią Europejską

*/ Instrukcję DIS

*/ Ogólne Wytyczne Funduszu Małych Projektów (z grudnia 1996 r.)

W Polsce jednostką odpowiedzialną za realizację programu Współpracy Przygranicznej Phare jest Władza Wdrażająca Program Współpracy Przygranicznej Phare z siedzibą w Warszawie (jednostka ta podlega Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji RP). Jednostka ta koordynuje wszelkie działania związane z FMP na terenie RP i korzystając z możliwości decentralizacji delegowała część uprawnień na Euroregiony (ich polskie części) – wyspecjalizowane struktury współpracy przygranicznej.

W wyniku tego między Władzą Wdrażającą Program Współpracy Przygranicznej Phare a Stowarzyszeniem Gmin RP Euroregionu Bałtyk (Strona Polska Euroregionu Bałtyk) 24 maja 2000 r. została zawarta Umowa zlecająca realizację zadania państwowego, polegającego na realizacji małych projektów euroregionalnych dofinansowywanych ze środków pomocowych Unii Europejskiej. Kwota dostępna w ramach tej edycji wynosiła 300 tys. EUR. Koszt zarządzania funduszem - 15 tys. EUR. Umowa ta obowiązuje do 31 grudnia 2002 (okres kontraktowania dla edycji PL 9917 był do 15 grudnia 2001, okres realizacji – do 31 grudnia 2002). W ramach edycji PL 9917 Sekretariat Stowarzyszenia przyjął na siebie obowiązki związane z zarządzaniem Funduszem, m.in. wdrażaniem procedury zaproszenia do składania wniosków, gromadzeniem wniosków od wnioskodawców, dokonaniem oceny formalnej, wyborem projektów do dofinansowania (zapewniliśmy skład Panelu Ekspertów oraz Komitetu Sterującego); zawieraniem umów z beneficjentami, nadzorowaniem, monitorowaniem przebiegu realizacji oraz rozliczaniem projektów. W Sekretariacie Stowarzyszenia pracowały 4

osoby (w tym wolontariuszka z Korpusu Pokoju USA). Działalnością związaną z Funduszem Phare zajmowały się dwie osoby.

W czerwcu 2000 r. otrzymaliśmy przygotowane przez WWPWP Wytyczne w sprawie sposobu zarządzania Funduszem Małych Projektów w ramach programu Unii Europejskiej na rzecz współpracy przygranicznej w Polsce. Do września 2000 roku trwały jeszcze uzgodnienia, po czym jesienią mogliśmy przystąpić do realizacji programu.

B. Harmonogram działań

Władza Wdrażająca Program Współpracy Przygranicznej Phare zatwierdziła Komitet Sterujący w 9-osobowym składzie, znaleźli się w nim przedstawiciele Stowarzyszenia Gmin RP Euroregion Bałtyk, Urzędów Marszałkowskich i Wojewódzkich Pomorza oraz Warmii i Mazur. Na wszystkie spotkania Komitetu Sterującego byli zapraszani jako obserwatorzy przedstawiciele narodowych sekretariatów Euroregionu, Władzy Wdrażającej oraz Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Warszawie.

Realizacja programu rozpoczęła się od posiedzenia Komitetu Sterującego dla Programu PL 9917 w dniu 12 września 2000 r. w Elblągu. W tym posiedzeniu wzięł również udział przedstawiciel Rosyjskiego Sekretariatu Euroregionu Bałtyk. Ponieważ w czasie, gdy rozpoczynała się realizacja edycji 9917 nie była jeszcze opracowana Strategia dla polskiej części Euroregionu, Komitet Sterujący określając priorytetowe dziedziny współpracy dla tej edycji opierał się na dokumenty założycielskie , tj. Umowę oraz Statuty Euroregionu oraz Stowarzyszenia. Poniższa tabela przedstawia priorytety dla transzy PL9917 ustalone przez Komitet Sterujący dla Euroregionu Bałtyk.

Wymiana kulturalna	<i>spotkania, wymiana młodzieży, działalność artystyczna i sportowa, imprezy ludowe itp.) Preferowane są projekty tworzące podstawę do współpracy długofalowej</i>
Demokracja lokalna	<i>Dofinansowanie może dotyczyć projektów typu „ludzie dla ludzi”. Działania takie powinny wspierać rozwój struktur organizacyjnych i umiejętności związanych z rolą samorządu terytorialnego i innych elementów społeczeństwa</i>

	<i>demokratycznego, takich jak samorząd gospodarczy, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia zawodowe</i>
Zasoby ludzkie	<i>szkolenia, kursy, nauka języka, działalność placówek oświatowych, np. tworzenie szkół „bliźniaczych” itd.</i>
Transgraniczne studia i koncepcje rozwojowe	<i>w tym studia nad planowaniem przestrzennym i rozwojem, opracowanie wytycznych rozwoju, prace nad zagadnieniami ochrony środowiska, opracowanie strategii Euroregionu, itp.</i>
Rozwój gospodarczy i turystyka	<i>w tym inicjatywy marketingowe, targi, akcje promocyjne, informacja turystyczna, oznakowywanie i rozwój szlaków i atrakcji turystycznych</i>

Na pierwszym posiedzeniu Komitetu ustalono również wykaz organizacji uprawnionych do ubiegania się o dofinansowanie, projekt zaproszenia do składania wniosków o dofinansowanie, siatkę oceny merytorycznej projektów termin szkolenia dla wnioskodawców oraz skład Panelu Ekspertów dla transzy PL 9917. Określono, iż projekty powinny oceniać osoby reprezentujące każde z byłych województw, będące niezależnymi ekspertami niezwiązanymi z jakimikolwiek instytucjami - wnioskodawcami i jednocześnie posiadające duże doświadczenie w tematyce środków pomocowych UE (m.in. Phare Credo, Struder I i II, funduszami w dziedzinie ochrony środowiska i in.) W skład Panelu Ekspertów wszedł również przedstawiciel Władzy Wdrażającej Program Współpracy Przygranicznej Phare.

a. Runda 1

Zaproszenie do składania wniosków ukazało się 20 września 2000 r. w lokalnej prasie (Dziennik Bałtycki, Gazeta Olsztyńska, Gazeta Wyborcza) ukazującej się na terenie całego województwa Pomorskiego oraz Warmińsko-Mazurskiego. Zawierało informacje na temat uprawnionych organizacji, preferowanej działalności, zasad współfinansowania projektów (maksymalna kwota dofinansowania – 10 000 EUR , minimalny udział własny wnioskodawcy - 25% wartości projektu) oraz wskazano datę składania wniosków – **24 listopada 2000 r.** zaś 31 października 2001 był datą ostateczną realizacji i rozliczenia projektów. (*zdjęcie lub tekst ogłoszenia*)

Sekretariat wystosował do wszystkich gmin członkowskich Stowarzyszenia zaproszenie do udziału w szkoleniu na temat Funduszu Małych Projektów w dniu 27 września 2000 r. W spotkaniu tym uczestniczyło 115 osób, byli to przedstawiciele

samorządów zrzeszonych w Euroregionie, organizacji pozarządowych, kultury i innych instytucji uprawnionych do ubiegania się o wsparcie finansowe z UE. Na szkoleniu omówiono oficjalny formularz wniosku, Wytyczne edycji PL 9917, pracownicy Sekretariatu, którzy prowadzili szkolenia zwrócili uwagę wnioskodawców na najczęściej popełniane błędy popełniane przy opisie projektu oraz w budżetach.

Ze względu na konieczność wcześniejszego uruchomienia projektu własnego na pierwszym posiedzeniu Komitet Sterujący wyraził zgodę na zastosowanie przyspieszonej procedury. 10 października 2000 r. odbył się Panel Ekspertów, który ocenił projektu własny Stowarzyszenia pt. II Międzynarodowe Targi Euroregionu Bałtyk w Kłajpedzie. 11 października odbyło się drugie posiedzenie Komitetu Sterującego, na którym projekt ten został przyjęty do dofinansowania. Był to projekt sieciowy, dotyczący wszystkich gmin członkowskich Stowarzyszenia. Jednocześnie Komitet Sterujący zaakceptował projekt Stowarzyszenia dotyczący wsparcia technicznego organizacji.

-/ Ocena formalna

W pierwszym konkursie wpłynęły 74 wnioski. Zgodnie z zakresem obowiązków Sekretariat dokonał oceny administracyjnej (zgodność formalna). Stwierdzono, że 11 wniosków nie spełniało kryteriów formalnych. Podstawowe błędy to:

- 1/ brak oryginalnej deklaracji udziału partnera w projekcie (w jednym projekcie dodatkowo partner nie spełniał wymogu o organizacji niedochodowej
- 2/ data rozpoczęcia i zakończenia projektu nie mieściła się w granicach określonych w zaproszeniu
- 3/ brak streszczenia w języku angielskim (jako błąd dodatkowy)
- 4/ przekroczono dopuszczalną wysokość dofinansowania, budżet był częściowo sporządzony w PLN, zakładany udział własny był poniżej 25%.

-/ Ocena merytoryczna

63 wnioski zostały dopuszczone do oceny merytorycznej przez Panel Ekspertów, który zebrał się **18 grudnia 2000 r.** Projekty oceniało 5 ekspertów, każdy oceniał każdy projekt, ocena ostateczna była średnią uzyskana z pięciu ocen. Ostatecznie rekomendowano dla dofinansowania 34 projekty, które uzyskały powyżej 65 punktów.

Najczęściej spotykanym błędem merytorycznym był słabo wyrażony transgraniczny charakter projektu, niejasno określona rola partnera zagranicznego lub wręcz całkowicie sprowadzona tylko do biernego uczestnictwa, słaby efekt transgraniczny, brak długofalowych efektów po obu stronach granicy. Z opisu wielu projektów nie wynikało, że projekt jest gotowy do realizacji.

Odrębną grupą błędów były błędy związane z budżetem. Często zawyżane były wszystkie koszty lub poszczególne pozycje budżetu (np. stawki wynagrodzeń dla ekspertów), czasami umieszczano w projekcie budżetu pozycje, które nie były konieczne i niezbędne dla realizacji projektu. Zdarzały się wnioski, w których budżety były opracowane niezgodnie z przyjętymi zasadami (np. bez rozbicia na poszczególne kategorie oraz bez wskazania wyliczenia kosztów jednostkowych). Wnioskodawcy nie zwracali uwagi na to by budżet odzwierciedlał niezbędne działania projektu, brak było logiki wewnętrznej CEL PROJEKTU ⇔ KONIECZNE DZIAŁANIA I ZASOBY MATERIALNE ⇔ NIEZBĘDNE ŚRODKI FINANSOWE ⇔ OSIĄGNIĘTY CEL (dzięki uruchomionym środkom zrealizowano działania, które pozwoliły osiągnąć zamierzony cel). Tego typu błędy uniemożliwiały wysoką ocenę projektu.

Ocenił przez Ekspertów 34 wnioski, które uzyskały powyżej 65 punktów przedstawiono Komitetowi Sterującemu na posiedzeniu w dniu 9 stycznia 2001 r. W posiedzeniu Komitetu w Elblągu wzięli udział przedstawiciel Władzy Wdrażającej Program Współpracy Przygranicznej Phare oraz przedstawiciel litewskiego narodowego sekretariatu Euroregionu Bałtyk (Kłajpeda). Po zapoznaniu się z uwagami ekspertów i przedłożonymi propozycjami Komitet Sterujący przyjął i rekomendował do dofinansowania 34 projekty, pod warunkiem wprowadzenia przez wnioskodawców odpowiednich poprawek (głównie budżetowych) zaproponowanych przez Ekspertów. Wnioski z posiedzenia Komitetu Sterującego zostały przekazane do Władzy Wdrażającej z prośbą o akceptację. Po przeanalizowaniu przedłożonych projektów Władza Wdrażająca zaakceptowała 32 projekty, a odrzuciła dwa, ze względu na bardzo wątpliwy charakter transgraniczny. Oba projekty uzyskały ocenę na granicy 65 punktów, brak było również organizacyjnego zaangażowania partnera zagranicznego. Ostatecznie 31 stycznia 2001 r. uzyskaliśmy akceptację 32 projektów, z czego 19 należało poprawić zgodnie z decyzją Komitetu i Władzy Wdrażającej.

Po uzyskaniu akceptacji Sekretariat Funduszu pismami z dnia 5 lutego 2001 r. poinformował 11 wnioskodawców o wynikach oceny i o popełnionych błędach formalnych, wystosowano 29 pism z informacją o stwierdzonych najważniejszych błędach do tych organizacji, których wnioski nie uzyskały 65 punktów (31 wniosków). Dla wszystkich wnioskodawców, których propozycje nie uzyskały dofinansowania Sekretariat zorganizował w dniu 12 marca 2001 r. w Elblągu specjalne szkolenie poświęcone dokładnej analizie błędów.

Po dokonaniu przez wnioskodawców wszystkich niezbędnych poprawek 23 lutego 2001 r. w Elblągu odbyło się szkolenie dla Beneficjentów, którzy mieli realizować wnioski. W szkoleniu wzięło udział 57 osób (w tym osoby odpowiedzialne za kwestie finansowe). Na szkoleniu przedstawiono wymogi dotyczące oznakowania i promocji źródeł finansowania, zasad kontraktowania, sposobu i terminów rozliczania projektów oraz omówiono inne problemy, wzbudzające najwięcej wątpliwości. Po spotkaniu przekazano przedstawicielom poszczególnych organizacji przygotowane Umowy bezzwrotnej pomocy finansowej z prośbą o podpisanie i odesłanie do Sekretariatu. Część tych Umów została podpisana tego samego dnia, część została przesłana w terminie późniejszym.

Mając na uwadze konieczność i celowość jak najszerszego informowania społeczeństwa o działalności Euroregionu oraz Funduszu Małych Projektów pracownicy Sekretariatu uczestniczyli w spotkaniach organizowanych przez inne instytucje prowadząc szkolenia na temat FMP, informując o możliwościach ubiegania się o dofinansowanie projektów związanych ze współpracą transgraniczną. Takie spotkanie odbyło się m.in. 15 marca 2001 w Słupsku dla organizacji pozarządowych wzięły w nim udział 52 osoby.

b. Runda 2

W związku z tym, iż nie rozdysponowano pełnej kwoty dotacji celowej w ramach edycji FMP 9917 oraz wobec powstałej po rozliczeniu dwóch projektów własnych rezerwie zdecydowano ogłosić drugą rundę konkursu projektów. 19 marca 2001 r. w Elblągu odbyło się posiedzenie Komitetu Sterującego, na spotkaniu tym przedstawiono ostateczne rezultaty 1 rundy, omówiono uwagi w sprawie przebiegu realizacji 1 rundy FMP, ustalono propozycje dotyczące zmian w siatce oceny formalnej oraz zaproponowano terminy i tekst zaproszenia do następnego konkursu. Po zatwierdzeniu tekstu zaproszenia do składania wniosków przez Władzę

Wdrażającą zamieszczono ogłoszenia w prasie lokalnej (Gazeta Wyborcza – dodatki lokalne dla Warmii i Mazur oraz Pomorza z dnia 22 marca 2001). Ostateczny termin składania projektów wyznaczono na **30 kwietnia 2001 r.** pozostałe warunki (dziedziny priorytetowe, uprawnione organizacje, wzory dokumentów i ostateczny termin realizacji pozostały bez zmian (jak w pierwszym ogłoszeniu).

-/ Ocena formalna i merytoryczna

W związku ze zmianą siatki oceny formalne odbyły się dwa spotkania w ramach Panelu Ekspertów. 11 maja 2001 r. przedstawiono uwagi do sposobu oceny projektów złożonych w ramach rundy 1, ustalono zasady oceny oraz zapoznano ekspertów ze zmianami w siatce oceny merytorycznej. Dzięki wcześniejszemu omówieniu wszystkich etapów umożliwiono bardziej obiektywną ocenę.

W ramach 2 rundy wpłynęło ogółem 19 projektów, 4 z nich zostały odrzucone z powodów formalnych. Podstawowe błędy to brak oryginalnej deklaracji partnerskiej, deklarowany udział własny – poniżej 25%, jeden wniosek został dostarczony po terminie. Do oceny merytorycznej zakwalifikowano 15 wniosków. Drugie spotkanie Panelu Ekspertów odbyło się 21 maja 2001 r., projekty oceniało 5 ekspertów, w tym jeden przedstawiciel Władzy Wdrażającej Program CBC Phare (obserwatorzy byli nieobecni). Ocenę powyżej 65 punktów uzyskało 9 projektów. Kilka z nich były to projekty odrzucone w 1 turze. Dzięki szkoleniom i wcześniejszym informacjom Wnioskodawcy poprawili jakość swoich projektów i mogli ponownie ubiegać się o dofinansowanie. Popełniane w drugiej rundzie błędy miały podobny charakter jak poprzednio. Niektóre wnioski nie były dopracowane, budżety pozostawiały wiele do życzenia.

Po dokonaniu oceny Eksperti przygotowali dla Komitetu Sterującego propozycje dotyczące wysokości dofinansowania poszczególnych projektów – do ogólnej wysokości kwoty możliwej do rozdysponowania. Tabele 6 prezentują zestawienie projektów rundy 2 (pod względem ilości wnioskodawców, złożonych projektów itd.)

Po ocenie projektów 29 maja 2001 r. odbyło się w Elblągu kolejne spotkanie Komitetu Sterującego. Komitet obradował w obecności obserwatora – przedstawiciela Władzy Wdrażającej Program Współpracy Przygranicznej Phare. Po zapoznaniu się z uwagami oceniających projekty Komitet przyjął propozycje

ekspertów i rekomendował dla dofinansowania 9 projektów, w tym jeden własny dotyczący opracowania Strategii rozwoju Euroregionu Bałtyk Strony Polskiej. Zakwalifikowane wnioski zostały przekazane do Władzy Wdrażającej z prośbą o akceptację. Euroregion poinformował wnioskodawców o konieczności dokonania zmian (głównie w budżetach), zmiany te przygotowano i po uzyskaniu zgody na rozpoczęcie kolejnych działań, którą otrzymaliśmy 20 czerwca 2001 r. mogliśmy natychmiast poinformować wnioskodawców o ostatecznych wynikach konkursu. 23 czerwca 2001 r. przystąpiliśmy do realizacji, podpisując z Beneficjentami odpowiednie Umowy.

c. Runda 3

Termin realizacji projektów złożonych w ramach rundy 1 i 2 został ustalony na 31 października 2001 r. W związku z tym, iż po zakończeniu realizacji pozostała rezerwa finansowa Komitet Sterujący podjął decyzję o ogłoszeniu konkursu w ramach 3 rundy. Z powodu braku czasu zastosowano się do punktu 10, który mówi, iż można skierować zaproszenie do składania wniosków bezpośrednio do zidentyfikowanych, kwalifikujących się organizacji. 18 listopada 2001 r. wystosowano oficjalne zaproszenie do wszystkich gmin członkowskich, umieszczono również tekst zaproszenia w Biuletynie Informacyjnym Euroregionu Bałtyk, który jest kierowany do wszystkich gmin z terenu województw Warmińsko-Mazurskiego oraz Pomorskiego. Termin składania był bardzo krótki – tylko do 30 listopada 2001 r., termin realizacji i rozliczenia projektów wyznaczono na 31 marca 2002. W ramach tej rundy Stowarzyszenie również złożyło wnioski o dofinansowanie Raportu końcowego z realizacji Funduszu Małych Projektów w ramach edycji PL 9917.

-/ ocena formalna i merytoryczna

Wpłynęło 7 wniosków wszystkie spełniały wymogi formalne, 3 grudnia odbył się Panel Ekspertów, oceniono 7 wniosków, z których tylko 1 nie uzyskał granicy 65 punktów (nie był gotowy do realizacji). 5 grudnia odbyło się spotkanie Komitetu Sterującego (na spotkaniu był obecny jako obserwator przedstawiciel Władzy Wdrażającej), Komitet przyjął propozycje ekspertów. W 3 rundzie rozdysponowano całą dostępną kwotę. 10 grudnia 2001 r. otrzymaliśmy akceptację Władzy Wdrażającej w sprawie rekomendowanych do dofinansowania projektów, 14 grudnia

rozpoczęliśmy realizację ostatnich 6 projektów od podpisania odpowiednich Umów z Wnioskodawcami.

C. Realizacja

W zależności od rundy, realizacja projektów rozpoczynała się 23 lutego 2001 r., 23 czerwca 2001 oraz 15 grudnia 2001. Są to oczywiście daty najwcześniejsze, wielu z wnioskodawców podejmowało pierwsze działania w późniejszym okresie. Projekty zatwierdzone do realizacji w 1 i 2 rundzie zakończono przed 31 października 2001, te, które uzyskały dofinansowanie w rundzie trzeciej – do 31 marca 2002 r. Ostatni projekt własny, tj. Raport końcowy będzie rozliczony do czerwca 2002, a tym samym zostanie rozliczona cały program Funduszu Małych Projektów dla Euroregionu Bałtyk w ramach edycji Phare PL 9917.

Realizacja projektów generalnie nie napotykała wielkich trudności. W kilku przypadkach mieliśmy przesunięcie terminu realizacji, głównie ze względu na zmiany planów partnerów zagranicznych oraz trudności z uzyskaniem od partnera zagranicznego materiałów do publikacji. Dwa z zatwierdzonych projektów nie zostały zrealizowane. Pierwszy z nich dotyczył opracowania w zakresie transportu lotniczego w Gdańsku (wnioskodawca – Urząd Miasta w Gdańsku). Beneficjent nie mógł zrealizować projektu z uwagi na lipcową powódź oraz reorganizację urzędu i w związku z tym, zwrócił do Euroregionu wypłaconą wcześniej zaliczkę. Drugi projekt nie został zrealizowany, gdyż wnioskodawca (Stowarzyszenie „Starówka Razem” z Olsztyna) nie podpisał Umowy z Euroregionem. Przyznane kwoty przeszły do rezerwy i zostały rozdysponowane w 2 i 3 rundach dodatkowych.

Pomimo niewielkich możliwości (głównie personalnych) staraliśmy się monitorować przebieg realizacji projektów, wyjeżdżając na miejsca zdarzeń, uczestnicząc w poszczególnych programach. Ogółem zmonitorowano dwanaście projektów (28%), uważnie śledzono notatki prasowe oraz telewizyjne (jeśli mieliśmy sygnały o umieszczanych informacjach).

Po zrealizowaniu całej edycji nasuwa się kilka refleksji. Po pierwsze, bardziej precyzyjnie należałoby określać na etapie planowania wszystkich uczestników projektu. Czasami już w trakcie realizacji zdarzało się, że

w projekcie oprócz zadeklarowanego partnera biorą udział grupy z wielu innych regionów (np. Niemiec, Ukrainy, Litwy). To często zmieniało akcenty w porównaniu do deklarowanych celów projektu. Inny wymiar ma projekt dwustronny, a zupełnie inny – czterostronny. Mieliśmy kilka przypadków, gdy partner, który wcześniej deklarował chęć udziału wycofywał się – tuż przed rozpoczęciem działań. Dobrze, że wnioskodawcy byli w stanie nawiązać nowe kontakty, czasami zaskakująco ciekawe i przynoszące efekty. Tak na przykład było z projektem Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Elblągu pt. „Kadyny – wioska sztuki”. Tuż przed rozpoczęciem projektu wycofał się partner rosyjski, ale zaproponował Wnioskodawcy inną organizację – Akademię Plastyczną w Kaliningradzie. W projekcie wzięli udział studenci IV roku Akademii, którzy poprowadzili warsztaty, a dzięki tym kontaktom znacznie wzbogacono program warsztatów. Założone cele zostały osiągnięte.

We wszystkich projektach uczestniczyło około 46,5 tys. osób. Byli to uczestnicy bezpośredni oraz pośredni – tj. widzowie, goście imprez masowych itp. Beneficjanci podawali te liczby szacunkowo, uwzględniając np. ilość miejsc w amfiteatrze, wielkość placu lub ilość miejsc na widowni hali sportowej. Odbyło się 93 spotkania robocze, tj. te, które miały na celu przygotowanie, koordynowanie lub podsumowanie działań w ramach projektu. Zorganizowano 10 konferencji, 9 seminariów, 65 warsztatów. W ramach projektów współpracy kulturalnej oraz młodzieżowej ich uczestnicy wykonali ponad 3000 różnego rodzaju prac plastycznych (obrazy, rzeźby itd.). Latem zorganizowano 4 obozy, odbyło się ok. 20 wizyt studyjnych (głównie na terenie Polski). Wydano ogółem ponad 15 tys. egzemplarzy różnorodnych wydawnictw i opracowań (nie licząc drobnych plakatów, ulotek, naklejek itp.). 13 projektów realizowano w czasie trwania imprez masowych, które przyczyniały się do wzmocnienia zakładanych efektów, umożliwiały dotarcie z informacjami o projekcie do dużej liczby osób. Zakupiono 12 komputerów, które wzmocniły instytucje wnioskodawców, a teraz również służą i będą wykorzystywane we współpracy.

Oprócz komputerów zakupiono w ramach realizacji projektów kserokopiarkę, deski sceniczne, sprzęt muzyczny, nagłośnieniowy, sprzęt sportowy (w tym stroje sportowe), materiał na kostiumy, materiały sceniczne. W jednym z projektów pozostał bardzo trwały ślad programu Phare – część chodnika wyłożono kostką brukową z widocznym napisem „PHARE”. Ten element będzie długo przypominał

młodzieży oraz mieszkańcom miasta Braniewa (chodnik jest na terenie szkoły) o programie zrealizowanym dzięki pomocy Unii Europejskiej.

D. Zestawienia

Ogółem we wszystkich rundach konkursowych złożono 102 projekty.

-/ Ocena

Poniższa tabelka przedstawia ocenę projektów złożonych we wszystkich konkursach.

Podział przedstawia się następująco:

Przedział punktowy uzyskanej średniej	Ilość projektów	%
Bez oceny	15	14,7
poniżej 50	4	3,9
51 – 60 punktów	20	19,6
61-64,9 punktów	13	12,7
65 – 70 punktów	31	30,4
71-75 punktów	14	13,7
76 – 80 punktów	2	2
81 – 85 punktów	0	0
86 – 90 punktów	2	2
91-100 punktów	1	1

W porównaniu do poprzedniej transzy (realizowanej w 1999 r.) wpływ projektów zwiększył się o 300%, jednak umiejętności sporządzania wniosków pozostały na podobnym poziomie. Poprzednio również najwięcej było wniosków ocenionych w przedziale 60 – 99 punktów (30%) i 70-79 punktów (30%).

-/ Beneficjanci

Tablice 5 ilustrują podział projektów ze względu na wnioskodawców, przedstawiają zestawienie projektów w poszczególnych rundach (5a) oraz razem wszystkie trzy rundy (5b). Liczba projektów nie pokrywa się z liczbą wnioskodawców z tego względu, że niektórzy składali więcej niż jeden projekt.

Ogółem, uwzględniając powtarzających się w poszczególnych rundach wnioskodawców wpłynęły 102 wnioski z 70 organizacji, 87 projektów z 61 jednostek organizacyjnych zostały ocenionych a 49 projektów z 40 instytucji otrzymało wsparcie finansowe, z czego tylko 47 zostało zrealizowanych. Dwóch wnioskodawców zrezygnowało z otrzymanych środków, jeden już po otrzymaniu zaliczki (zwrócono ją w całości do Euroregionu), a jeden jeszcze przez podpisaniem Umowy.

Z uwagi na województwo, w którym znajdowała się siedziba wnioskodawcy i teren, na którym był realizowany projekt podział przedstawia się następująco:

Z terenu województwa Pomorskiego wpłynęło 45 wniosków, z woj. Warmińsko-Mazurskiego 53 oraz 4 własne Stowarzyszenia. Realizowano – 15 wniosków na terenie woj. Pomorskiego i 33 na terenie Warmii i Mazur (29 + 4 własne). Najbardziej aktywne są duże miasta , takie jak Słupsk, Gdańsk, Elbląg. Z tego terenu wpłynęło najwięcej propozycji projektów. Poniższa tabelka przedstawia listę miejscowości, z których wnioski wpłynęły. Liczba w nawiasie mówi o ilości zrealizowanych projektów.

Miejscowość	Liczba projektów	Miejscowość	Liczba projektów
Bartoszyce	4 /2/	Młynary	3 /2/
Braniewo	1 /1/	Olsztyn	6 /1/
Elbląg	25 /13/	Olsztynek	3 /3/
Gdańsk	11 /4/	Ostróda	1 /0/
Gdynia	2 /2/	Prabuty	3 /2/
Gołdap	1 /1/	Sępole	1 /0/
Górowo	1 /1/	Słupsk	12 /2/
Jędrzychowo	1 /1/	Starogard Gdański	3 /2/
Kwidzyn	2 /0/	Tczew	2 /0/
Lidzbark Warmiński	3 /2/	Ustka	2 /1/
Łeba	4 /0/	Waplewo	1 /1/
Malbork	2 /1/	Węgorzewo	1 /1/
Miastko	2 /0/	Władysławowo	1 /0/
Euroregion - Elbląg	4 /4/		

Obserwujemy niską aktywność niewielkich gmin i organizacji z ich terenów. Stowarzyszenie liczy 85 członków i tylko z terenu 22 gmin członkowskich wpłynęły wnioski w ramach transzy PL 9917. Podyktowane jest to brakiem odpowiednio przygotowanych osób oraz brakiem umiejętności sporządzania, realizowania i rozliczania wniosków Phare. Skomplikowane procedury budzą wiele obaw i wątpliwości, i niestety, wiele bardzo ciekawych pomysłów nie ma szans na swoje rozwinięcie i realizację na poziomie międzynarodowym. Stowarzyszenie podejmuje obecnie działania, które powinny wspomóc proces szkolenia odpowiednich kadr w niewielkich gminach i tym samym wesprzeć lokalną współpracę międzynarodową. Zamierzamy zorganizować cykl szkoleń warsztatowych przy współpracy z partnerem litewskim na temat pisania wniosków pomocowych. Trwają również konsultacje z partnerem rosyjskim na temat organizacji podobnego przedsięwzięcia ze Stroną Rosyjską.

W porównaniu do poprzedniej edycji Funduszu Małych Projektów w Euroregionie Bałtyk realizowanej w 1999 - realizowano 22 projekty (21 + raport końcowy) na kwotę 120 tys. EUR, w obecnej (dostępna kwota – 300 tys. EUR) – 47 projektów. Zauważalny jest spadek projektów realizowanych przez jednostki samorządu lokalnego na rzecz jednostek kulturalnych, organizacji pozarządowych. Zrealizowano tylko jeden projekt „sieciowych”, zgłoszony przez związek gmin.

Porównanie dwóch programów FMP realizowanych w latach 1999 i 2000-2001

Beneficjent	FMP 96 (22 projekty)		FMP 9917 (47 projektów)	
organizacja pozarządowa	1	4,5%	6	12,7 %
Samorząd terytorialny	10	45,5%	12	25,5 %
klub sportowy	1	4,5%	4	8,5%
związki międzygminne	2	9%	2	4,3 %
Szkoła	1	4,5%	4	8,5 %
instytucje kultury	3	14%	10	21,3 %
samorząd gospodarczy	0	0	2	4,3%
Ośrodki Pomocy Społecznej	0	0	1	2,1 %
Inne	2	9%	2	4,3 %
Euroregion	2	9 %	4	8,5 %

-/ Sektory

W Wytycznych dla wnioskodawców mówi się o preferowanych rodzajach działalności. Zostały one również ustalone jako priorytety dla FMP. W opisie projektów określamy to jako „sektor”.

Zgodnie z tym podziałem w transzy 9917 zrealizowano następujące projekty

-/ wymiana kulturalna (i sportowa) – 22 co stanowi 46,8 %;

-/ demokracja lokalna – 8 co stanowi 17,1 %

-/ zasoby ludzkie - 7 co stanowi 14,5%;

-/ studia i koncepcje rozwojowe - 3 co stanowi 6,5 %;

-/ rozwój gospodarczy - 5 co stanowi 10,7%;

-/ turystyka - 1 co stanowi 2,2%;

-/ inne projekty – 1 (projekt własny Euroregionu - wsparcie techniczne) co stanowi 2,2 % . Największa ilość projektów została zrealizowana w ramach priorytetu Nr 1 -, tj. dotyczyły wymiany kulturalnej, sportowej, wymiany grup dzieci i młodzieży. Są to te projekty, które najpełniej realizując założenia Euroregionu dotyczące rozwoju kontaktów międzyludzkich, tworzenia silnych więzi między ludźmi i organizacjami. **Tablica Nr 6** przedstawia porównanie dwóch edycji – podział projektów ze względu na sektor działań.

-/ Partnerzy

Projekty w ramach programu Phare CBC - Fundusz Małych Projektów powinny być realizowane przy współudziale partnera zagranicznego (minimum jeden). Zgodnie z Wytycznymi dla edycji PL 9917 tzw. Głównym partnerem powinna być organizacja (instytucja, samorząd itd.), której siedziba znajduje się na terenie Euroregionu. Tego wymogu nie spełniało kilka projektów złożonych w pierwszej rundzie programu, zostały one odrzucone z przyczyn formalnych.

Najbardziej aktywne kontakty łączą naszych wnioskodawców z ich partnerami z Obwodu Kaliningradzkiego. Jedną z przyczyn jest łatwość nawiązywania kontaktów (mniejsza bariera językowa), bliskość granicy, niewielkie odległości i co za tym idzie koszty współpracy. Partner z terenu Szwecji i Danii częściej uczestniczy w projektach składanych przez wnioskodawców z terenu dużych miast (Gdańsk, Słupsk), rzadziej w partnerstwie z małymi gminami.

W związku z rozszerzeniem terenu euroregionu w części łotewskiej mamy nadzieję, że wzrośnie również ilość projektów realizowanych przy udziale partnera z tego terenu.

Podział projektów ze względu na kraj partnera przedstawia **tablica 7**. Ogółem we wszystkich rundach na 102 wnioski:

- 5 zgłoszono bez deklaracji partnera – 1 był realizowany (projekt własny dotyczący wsparcia technicznego dla Stowarzyszenia)
- 51 z partnerem rosyjskim – 27 zrealizowano
- 11 z partnerem duńskim – 5 zrealizowano
- 19 z partnerem szwedzkim – 6 zrealizowano
- 13 z partnerem litewskim – 7 zrealizowano
- 3 z partnerem łotewskim – 1 zrealizowano.

Liczby te uwzględniają tylko głównego partnera, choć w niektórych wnioskach wskazywano kilka organizacji partnerskich z dwóch lub trzech krajów. Dokładniejsze dane na ten temat zawiera zeszyt z opisem szczegółowym projektów.

Wg podziału na województwa na terenie Pomorza zrealizowano 4 projekty polsko-duńskie, 1 polsko-litewski, 1 polsko-łotewski, 4 polsko-rosyjskie i 4 polsko-szwedzkie. Na terenie województwa Warmińsko-Mazurskiego zrealizowano 1 projekt polsko-duński, 6 polsko-litewskich, 23 polsko-rosyjskie i 2 polsko-szwedzkie. W tym podziale partnerów widoczny staje się fakt, iż granica polsko-rosyjska przypada na województwo Warmińsko-Mazurskie (oprócz wąskiego pasa na Mierzei Wiślanej), a organizacje z terenu województwa Pomorskiego ukierunkowują swoją współpracę na region morza bałtyckiego (głównie kraje skandynawskie oraz Niemcy).

Porównując poszczególne edycje Funduszu obserwujemy tendencje do rozszerzania ilości uczestniczących partnerów również pod względem kraju. Na przykład Miasto i Gmina Prabuty po zrealizowaniu trzech małych projektów polsko-szwedzkich podjęła (już w ostatniej edycji) próbę rozszerzenia współpracy o kolejnego partnera, tym razem z Mamonowa (Rosja).

W projektach realizowanych w edycji Phare PL 9917 oprócz głównych „euroregionalnych partnerów” brali udział również inni uczestnicy z regionów niemieckich, z Ukrainy, z innych regionów Litwy (np. Wilno). Dzięki temu rozszerza się zasięg i wpływ Funduszu Małych Projektów.

Spis tablic

Szacunkowe wyliczenie poszczególnych form działań oraz elementów projektów :

liczba uczestników (uczestnicy i widzowie)	46546
spotkania robocze	93
programy edukacyjne	3
Seminaria	9
Umowy (w tym między szkołami)	3
Konferencje	10
opracowania planistyczne	3
Warsztaty	65
prace plastyczne i in. (szacunkowo)	3200
Wystawy	5
koncerty, konkursy, prezentacje	64
wizyty stażowe i studyjne	20
obozy	4
mecze	318
targi i imprezy masowe	13
wydawnictwa (w szt.) (bez drobnych reklamówek, plakatów, ulotek)	15700
płyty CD	2
film video	12
komputery	7

inne dostawy:

deski sceniczne oraz sprzęt muzyczny
silnik motorówki, wiosła, pomost pływający
kserokopiarka
część mat. - kostki brukowej
sprzęt muzyczny
sprzęt sportowy
sprzęt do nagłośnienia
kostiumy teatralne